

Latwieschu Awises.

Makša,

Zelgawā sanemot:

par gadu — 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu — 1 " 20 "
par 1/4 gadu — 60 "

Makša,

pa pastu pērsuhtot:

par gadu — 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu — 1 " 60 "
par 1/4 gadu — 90 "

Isnahk diwreis nedelā.

Redakcija un ekspedizija:
Zelgawā, Rangihseru eelā № 14.

80. gada-gahjums.

Sludinajumi makša:
par fihku rakstu rindinu 8 kap., preekschpuškē 20 kap.

Greestās Dafuna tabakas etikete „Kugis № 8”.

Apstiprināts no Tirdzniecības un Rūpniecības Departamenta.

Schwizents tabakas fabrika J. W. Gussow, Riga.

Schwizenta tabakas etikete „Jahntcefs”.

J. W. Gussow,

wisleelakā
Kreewijas Dafuna tabakas fabrika, Riga,
(firma dibināta 1852. g.)

peedabūwā fawus isstrahdajums, tā: **lapu, greestā Dafunu** un it ihpashē **Schwizentu**, kuri no wiscem par teizamem aršiti un 2 isstahdes ar **fudraba medaleem** apbalwot, luhdē god. smehletajas, pahreestajatees no šho winas isstrahdajumu augstā labuma. Turklah augšminētā fabrika tura par wajadīgu pašnot godatāi publiktai, ta winas etiķetes „Kugis № 8” un „Jahntcefs”, pehē jaunajem atšijes waldes nošajūmēm, wuhē turpmak, tā augšā rebsams, dandē masatās par luhdēstījam un tabehē fabrika luhdēstī godojamos pīrējus greest wehrību, tā uš pamafinatam etiketēm, tā ari uš firmu **„J. W. Gussow, Riga”** un dibināšanas gadu.

Rigas jubilejas isstahde.

III.

Uš Rigas 700 gadu peeminas smehleem farihtotā jubilejas isstahde 2. septembrī tikuše slehta un aishwērtušees tee wahrti, pa kureem 3 mehneschus ilgā laikā dandē tuhstoschu Baltijas un žitūreenes eeshiwotaju stajajuschē eeshā un ahrā. Ar plashatu aprakstu par šho weetejōs laikraštīs dandē pahrunato isrihtojumu esam palikuschi fawem lasitajem parahdā un newarefim ari šho parahdu delbet. Isstahdes nu reif wajadīgs apluhstot, bet newis no aprakstem ar tām eepahstees, un ja jau aprakstu sneeds, tad tam wajag buht ihli plasham, rahdit pilnigu bilbi no wifa rihtojuma, lai no ta lasitajam atlehtu jele lahds eewehrojams labums. Bet tā lai preeksch tahda apraksta nedelas laikraštis atligina beesgan telpu, ihpashē tahdā laikā, kur hwarīgi fahsihweš jautajumi un politikas notikumi weens dženā otu?

Somehr tagad, kur war atstatitees atpakaļ uš wifu isstahdes gaitu, gribetos teikt pahri wahrdū par to, ko ta rahdijuse, ko ta panahstuse. Spreedumi par šho isstahdi tiklah laikraštīs, tā publiktā bijuschē dīrdami tik dahchadi, ka itweenam lasitajam teesiba ari no šawa laikraštā lahdu spreedumu sagaidit. Turam par wajadīgu pēeshmet, ka atstatitees atpakaļ uš beiguschos isstahdi, pilnīgi atturefimees no tautištajem jautajumeem, lahdi fakarā ar to tik leelā mehra tituschē pahrunati un ari no mums šawā reišā eewehroti. Šhee pehdeje ari ne mafūmu pee tam wainīgi, ka spreedumi par isstahdi isnahkuschē tik wifai dahchadi.

Ja pirms runajam par isstahdes farihtojumu wispah, tad ar atšinihu jāleējina, ka tani gandrihs wiszaur parahdijūšs laba garšā, spodriba un glihtums. Tas fewischi jafaka par pašu isstahdes plazi, kas no neaugliga, nelohča smilšchu lauta bij pahrwehrsts par wifai pēewiljigu weetu, kur azis ar labpatīkšanū kamejās pee koshajām pužu dōbem, spīrgti jafajem maureem, glihtajem stahdu pudureem, struhklu atām u. t. t. Ustophšanas darbi, kas padariti inčeneera Rupalta kunga wadibā, israksta daritajem labu leezību un rahda, zil dandē zilweta rota pahpehē panahst ari tahdā weetā, ko daba aishwērtuse beš jebtahda jautuma. Dīpat patihlamu eeshpaidu aishwērtuse isstahdes ehku ahrejais isstahs, fewischi eejot pa galwenajem wahretem un atronotees pretim leelajai rūhpneezības ehlai ar dīsheno, nošimigeem tehleem greemoto struhklu afu preekschā. Aci isstahditaju pašchu pawiljoni bij pa leelatai daka glihti zelti, tā ari isstahditee preekschmeti ar labu garšchu šapopot. Dandē pahlu bij šchleests pee WezeRigas zelšanas un eerihkoshanas, un tani eecedams, teesham wareji justees tā fenlaidu pilshēdā, ja neewehroji dahčas bodis ar jaunlaidu krafneem, kas labak buhtu warejuschas ispalikt, kurpretim grahmatu pahredotama ar wežām grahmatām bij ihsti šawā weetā. Sihmejotees uš trescho isstahdes weetu, tā fawtko „Putnu plawu”, ar fawweem karuseleem un dahchadeem „Kunstiķeem”, ar Wenebigu un melnājām Dahomeetēm un žiteem balaganeem, jafaka, ka tur no labas garšchas protams newareja buht runas un ka tainība teem, kas norahdijuschē, ka šchis rihtojums nēmas naw labi šaberejis kopā ar jubilejas isstahdi. Tatschu wainojami naw rihtotaji ween, bet pa daka ari weetejā publiktā, kas tahdus balaganus wehl tik stipri žeeni un tik leelā mehra apmeklē. Isstahdes rihtotaji, pahredēdami leelīstos isdewumus, jutās pē-

špeesti keriees ari pee tahdeem rihtojumeem, kas „well”; bet fa šchahdi balagani pee mums wehl tik stipri pēewell tiklah ween-fahrschōs lautinus, tā ari wairaf ihglihtoto publiktu, kam augstāki baudijumi gan buhtu pēejami — ta naw nehahda labā fihme. (Turpmak beigums.)

Semkopība un fainneezība.

Rigas tirdzniecība 1900. gadā.

II.

Olu iswedums pagahjuschā gadā pamafinajees, falihtsinot ar 1899. gadu. 1897. gadā iswests 1,88 miljonu pudu olu, 1898. g. — 2,01 milj. pudu, 1899. g. — 2,05 milj. pudu, bet 1900. g. tikai 1,94 miljonu pudu olu. Sahlot no 1895. gada olu iswedums strauji pawairojees un Riga pēeder pee pirmajām oštām Kreewijā, fihmejotees uš olu iswedumu. Olu pawairojusees rahschōšana Cehschkreewijā, pašeminata fuhstīšanas makša pa dšeljzēlu, twaitomu un dšeljzēla fatīkmes pahstrīnāšana, tas wifs weiginajis olu iswedumu. Pehē wehrtības nemot, olas nahē tuhli aish koteem un lineem. Wiswairaf olas ihwed uš Londoni, Leitū, Hulli un t. t., otrā weetā stahw Bahzija. Putnu un medijumu iswedums brangi pawairojees, tapat ari dahchadu ahdu, kuru 1900. g. iswests 232,000 pudu. Mineralektu iswedums palizees uš agrakā augstuma — 344,000 pudu. Kofu tifa iswests no Rigas

1897. g.	49,40	miljonu	Anglu	kubitafis.
1898. g.	45,40	"	"	"
1899. g.	46,70	"	"	"
1900. g.	46,55	"	"	"

Pa Daugawu no augšchas atpluhdinato plohtu flaitis fneedsās pee 20,000. Wispahriigi nemot, notezejuschais gads Rigas totu tirdzniecībā naw pēeshaitams pee labafajem. Loti trauzejochu eeshpaidu uš totu tirdzniecību darija ari oštās aishfehreshanas pawafara fahlumā, zaur ko leelaki kugi newareja eebraukt Riga. Tā pagahja gandrihs wifs pawafaris, bet kad wehlatu ošta bij isihrita, dahrgās atmenu ogļu ženas un Rihnas jufas un pehdigi augstās frakts naudas kaweja totu tirdzniecību. Pašā wafarā un rudeni radās atkal wezu wežais un lihdschim nenowehrtīstais launums — upes uhdena semums, zaur to dahdu totu partiju pēeshihtichana tifa mehnescheem nowilzinata un totu ihpashneekleem ismaksaja dandē naudas. Ja, kad pehdigi Daugawa tiks pēenahzīgi padfīnata? jo tas preeksch Rigas tirdzniecības un industrijas ir tā falot dšiwības jautajums.

Pehē šchi wispahrigā apfata par no Rigas iswēstām prezēm, apluhkofim tahlat Rigas oštā eewēstās prezēs. Wispirms atmenu ogles, kuras eewēstas

1897. g.	16,70	miljonu	pudu.
1898. g.	19,54	"	"
1899. g.	31,77	"	"
1900. g.	31,45	"	"

Tā tad, falihtsinot ar 1899. gadu, kad ogļu eewēdums fahneefs lihdschim wehl Riga nepeeshiwotu augstumu, ogļu eewēdums 1900. g. pamafinajees par apmēram 300,000 pudu. No eewēstām 31 1/2 miljonu pudu ogļu krons isleetojis tikai 3 1/2 miljonu pudu, pahrejšās atmenu ogles patehretas Rigas rūhpneezībā. Dšelis steemu, klutšču un plahšču tifa eewēst:

1897. g.	2,22	miljoni	pudi.
1898. g.	2,46	"	"
1899. g.	2,09	"	"
1900. g.	0,23	"	"

Šchi leelīktā dšelis eewēduma pamafināšanas isstahdrojama zaur šhejeenes isstrahdajumeem, kuri arween wairaf un wairaf war fahzēstēs ar ahrfemes rahschōjumeem (un ari ar augstajām muitām par uš no ahrfemēm eewēdamo dšelsi. L.). Tehrauda un tšchuguna eewēdums tapat stipri nošihdejis atpakaļ. Tifa eewēstis pudu:

	ishuguna:	tehrauda:
1897. g.	400,834	1,107,254
1898. g.	1,037,528	1,213,791
1899. g.	650,404	729,577
1900. g.	181,256	351,330

Kā redjam, Rigai industrijā wajadīgā dšelis un t. t. jā dabun no Cehschkreewijas, jo no ahrfemēm tās eewēšana teel aishweta ar augstajām muitām. Falihtsinot ar Cehschkreewijas industrijas apgabaleem, Riga šawā find atrodās launafōs apstahlēds, jo tai neapstrahdatais materials jadabun no tahlakeem apgabaleem, kamehr peem. Branša dabun turpat few wajadīgo neapstrahdato materialu. Protams, ka Rigas fabriku isstrahdajumeem tā gruhfaki fahzēstēs ar Cehschkreewijas fabriku isstrahdajumeem walfis cehschjās guberndās. Materiala atwešana šchurp pa dšeljzēku uš Riga, pehē tam atkal mahchindās isstrahdata materiala aishwešana, tas ween fadahrschīna dahrgafus par apm. 25 procentēm Rigas fabriku rahschōjumus, nehā Cehschkreewijas fabriku rahschōjumi. Šelas no tam ir tās, ka finami industrijas fari arween wairaf un wairaf pahaudē fawus pahredōšanas apgabalus. Rigas mahchīnu eewēdums beidsfams 30 gads leelīsti audfīs. Wiswairaf eewēstis un proti industrijas mahchīnu 1898. un 1899. gadā, kad Riga tifa no jauna eerihkotas dandē fabrikas. Lauffaimneezības mahchīnu eewēdums ir gahjis atpakaļ. Tifa eewēstis:

	p u d u.		
	mahchīnu:	mahchīnu daku:	kopā:
1897. g.	427,451	317,410	744,861
1898. g.	776,610	441,463	1,218,073
1899. g.	1,045,460	723,072	1,769,133
1900. g.	510,038	605,278	1,115,317

(Turpmak beigums.)

Sinas.

No Rigas un Zehsu aprinkeem. Dahchadas lauffaimneezības fīnas. Pateizotees loti fawfai wafarai, šhe bij tahds paradums purwus dešinat, ka eji, kur eedams, aish duhmeem newari pat brihwi elpot. Ne mafums bij ari tahdu gadījumu, ka uguns no purweem pahrgahja nēmeen uš pašā dešinatāja mehcheem waj laukeem, bet nodarija ari netihschā wihšē kaimineem leelaku waj mafatu šchadi, zaur ko jau fahstufees un fahstfēes pahwoshanas. Suhnu purwi teel isdešinatari ar tahdu mehrti, lai labak tanis fahle augtu. Ja, aug gan fahdus 2—3 gabus, bet wehlat tahda isdešinata weeta paleef par tihro tuhnefi, ka ne pat fuhna neaug, jo zaur uguni semei tikuschas wifas organīkās weelas atnēmtas. Aish šcha pašā eemepla dandē wairs lihdimus nedēfina un, teesham, fposchi panahktumi, nēmas to neewehrojot, ka tā fawus isleeto furināschanai un šujas un lapas palaišcheem. — Semkopībai šhe pehdejā laikā fahst pēegreest leelaku wehrību: tuhneschaineem purwi pahrwehrščhās par labības laukeem waj fahfainām plawām; lopus gana uš ahbolina laukeem, zaur ko semi, tā fahot, atpuhtina un ušlabo. Ar nošchēlochanu jamin, ka šcha gada ahbolina sehja uš rudseem, aish leela fawfuma, palitufi gliščhi beš kaut kahdam sehmen; ari wafarajā sehtais ahbolīnšč knapi 5. teesu ušdihdīs. — Seena, ahbolina un labības rahča šhe loti wahja, dandē maf žerības uš labu rahču dewa kartupefi, jo teem lahki isjūreja wifu fawfumu, bet pehdigi isnahza pawifam otradi: leetum ušnahot, nogahja lahki un jaunee, šcha gada kartupefi fahla dot jaunus lahstus, fapehē tee bij ar steizschanu ween janowahē. Wisisturīgākām kartupeļu fortēm stipros nafts fahnas, kas fahlās no 20. augusta, nosalbeja lahstus. — Rauges, kurp rahsfidams, ganības wifur tā noplijinatas, ka it wifur mari waj naudu flaitit. Lopeem un firgeem jau ap šcho laiku jafahē dot seemas barība, kuras naw dandē; tabehē ari tirti ar lopeem pahrpilditi un ženas mafas. Kopsch fen semkopji šchēlojās par gruhteem laikeem, bet nule tik tee eeshahfēes. (Laudis teiz: „Buhshot gan tiko ar weenu rofu magafind aishnēmo atbeht, bet ar otu — nēmšhot atkal no tās pehē lahdam nedelām.”) Darba spehtheem arween jo dahrgakeem paleefot, dandē leelakee gruntneeki eegahdajās lauffaimneezības mahchīnas, tā: kulamas, plawjamas un wairaklemeschu arkhus. Panahktumi teizami un mafakeem fairinoschi un apfahschami. Buhtu laiks ari mafakeem gruntneekleem felot tahdam paraugam un fabeedribā tahdas derigas leetas eegahdatees, jo winas

tatschu drihšā laikā atmakšās. — Widsēmē tīkai muishneekem ī labības nolēkamee šchūhri, bet lauffainneekem tā stahw sem leetus un sneega uš laukeem, lihšf lamehr to istuf, zaur lo neween mašums graudu eet zaur pelēm un putneem bojā, bet teel patehrets loti daudš mallas preekšf labības ištatešchanas, taphz jo stipri buhtu jawehlās, ta labibai eerišklotu šchūhrius: īpdotais neween atmakšās, bet atnešū wehl turklaht pelnu. — Uš samu toku dšihwojōschēm „waineeekem“ augštās nedelas pelnas (3—4 rbl.) jau beigūschās, jo lauku nolopšchanas, kas ziteem gadeem wilkās lihšf pat „Mīkeleem“ un wehl wehlat, — jau beigūsees; ari teem slīkš gads! — No Rīgas uš laukeem īwehste strahbneekī īstrahdās par loti nedroschēm tehwinneem: nereti tee aismuht lapās, kas nebuhtu wehl nelas slīkš, bet aismulkdām tee arween fainneekam kaut ko nolēchēej, — ej tad nu wina mekle! Ari sīgu sahšfības tagad stahw uš deenas fahrtības wairaf tā jehlab. Ras tur mainīgs, Tschigani waj Latweeschu Tschigani, tas ir jautajums, kas weegli buhs latram atbildams. — Daudšī mallas weetā jau sahl leetot toršu. Daudšī pa wīšu wafaru tura lopus sem karstas faules laidarōs jeb aplošōs, aīš ta eemešā, ta kuhstis loti slarjas, kas weegli zaur to buhtu nowehschams, ta kuhstis dšihū purwu fuhnas, tā dāschī to jau dara un teescham ar labeem panahkumeem. — Arweenu jo wairaf šche sahl attīhstītees dāschadās beedribas, kas sīhmejās uš semtopību, kas bod neween dāschadās teoretīkšas un praktīkšas sīnāschanas, bet atnef ari pelnas teesu, jo sabedribā, leelā daudšumā, peem.: mehslus waj mašchinas eegahdajotees, īnahl daudš lehtaf un ta pelnas teesa, kas zītādī křīstu leektirgotaju kulēs, tagad tur paleef pašchēm par labu. Kss.

No Saldus aplahrtņes. Labības rascha Saldus aplahrtņē wīdeja. Gan īstrahdījās wafarā plauja wahja, bet tagad ir zerības labas. Tīl pehdejās nedelās leetus loti aīšlamē eefōschānu, tā ari seemaju eefōschānu. Ari ahbohī ir ušauguškī loti labi, ta war pīrt par 25 kap. seeku muhsu Saldū. Bites klutšdōs wahji īstrahdajūschas, bet rahminu sīropōs loti labi, tā la ap 70 mahz. no sīropa īsnemts medus. Aīšaf peemehrs, ta dodama preekščrofa rahmju sīropam. Korespondents.

No Bauskas aprīnka. Bīschopība. Bīschopjeem, wispahriģi nemot, ari šchī wafara neatmeša neta, ne sūectus, ne medu. Weenīgi tee bīschopjī, fureem labas pawafara ganības, mantoja lahdu mafumīnu medus un dāschus sūectus. Bet jil to ir? Junija un jūlija mehnechōs bites knapi eenesa samu pahrtīku, jo dāschī no bagatalajeem medus augeem, tā: lehžas, leepas neīšdewa ne drušku nektara, lamdehl netīka nepawīšam no bītēm aplīdoti. Baltāis ahbolīnšch īšseedeja aīš leela faufuma eewehrojāmī masā mehā. Neēzīgu eenesumu wareja nowehrot galwenā jeebu laita beigās, fur bites medu eeguwa no wirschēem, eelams pehrn wirschu medus sīropōs nepawīšam nebīj fastopams. Wītrītochōs ir šchās wafaras medus beesums. Mehweede, pee atbalīschānās no šchūhndām, wīnšch īšnurejās glūschī lihšfīgs wirschu medum, proti, bīj gruhtī īšbabonams no fannīndām. Bīschu fāimes jūlija mehnechā beigās rewīdejet, īstrahdījās, ta bites ahrkahrtīgi sīpīri ušbudīnājās un dšehla.

— Grauseju kustiņi. Paštahwīgāis faufums leelīstī wēzīnājīs pelu un šaku attīhstīschanos. Laudis, fureem daudšmaf wehriģa aģis, awgalwo, ta tīl daudš pelu un šaku nekad neefot rebjejuškī. Saprotama leeta, ta mineteē grausejī lihšfīschīm ūsturejās no lauku augeem, tā: aīšdām, meeschēm un faktupeleem — šaki gan faktupeklus neehd, bet peles turprei sīpīri ween. S.

Tirgus sīnās.

Rīgā, 8. septembrī. Labības tirgū naw wehl radees nežīf dšihwības, īhpāschī ahrjemju tirgū stahw klūš. Aģrosjībā Rīgā nahja mafatas labības partījas no klūšemes. Wāškāja rudjī, kreemu, 120 mahz. smagi, 74—75 kap. pudā, sūrjemes 72—73 kap. pudā. Kweeschī, 125—127 mahz. smagi, sūrjemes, pehž labuma, 84—94 kap. pudā. Meečchī, kreemu, 100 mahz. smagi, 74 kap. pudā, sūrjemes, pehž labuma, 110 mahz. smagi, 76—80 kap. pudā. Aīšjas, wīdejās, nechahwetas, 74—75 kap. pudā. Bīn fēhllās, parafās, 197 kap. pudā. Bīnu senās tās pašchās augštās, aģrosjijūmī masī.

Raudas kursis.

Berlīnē, 20. (7.) septembrī.
Kreemu kredītbīletes par 100 rubleem 216,20 Wāhzu maršas.
Deena marša = 46,20 kap.

No ahrsemēm.

No Franzijas. Kreewījās Keīšaru Majestatu, Kunga un Keīšara un Kundsēs un Keīšareenes weefōschānās. Telegrašs pašneedš jo garas un plāschas sīnās par Kreewījās Keīšaru Pahra weefōschanos Franziā. War redset, ta Franzijas eestahdes nopeetnī gahdajūschas par to, lai weefōschānās īsnahlto jo sponchā, leelīstīka un sūwīgā. Par Keīšaru Pahra eeraschānos Dūnkertā jau plāschāfī sīnojā telegrašas muhsu awīšes pagahjūschā nummurā. Pee Dūnkertā notureta brokasta Franzijas republikas prezīdents Lūbē turejīs sefōschu runu: „Majestate, Franzijas wahrdā, kura pee pīrmās sīnās par Juhšu Majestates atmahschānu apleezīnāja samu bešgalīgo preeku zaur nupat minētām general-padomēm, es Juhšu Majestati kuhšfū, fanemt muhsu sīrīnīgātos wehlejumus un sūweīzīnājumus. Tagadejā zeemojumā, karam tā pīrnās peezeem gadeem Wīnas Majestates Keīšareenes lahshuhīme peeschkrī tīl burwīgu faraktri, Franzišču tauta eerauga leezībū par labo eespaīdu, kuru Juhš ušglabajūschī no Juhšu pīrnās weefōschānās pee mums. Šcho fajuht wīša seme jo wairaf, taphz ta Juhšu Majestates tagadejās apzeemojums sefōschī nodomams muhsu slotei un armijai, par kurdām wīša seme beš noguruma ruhpejās. Seme ir pahreleezīnata, ta wīnu apfardšībā tā beš breesmām un ar zeenībū war turpīnat nemitīgo un sūwehīgo meera darbu. Muhsu jūhrneeku sūweīzīnājūmī, Juhšu Majestatēm brauzot garam Franzišču fugu līhīnājī, ir tee pašchī fauceenī, ar fureem tagad wīšā Franziā sūweīzīnata leelās tautas mīšklotu Zaru un

mīšklotu Zareenī, tās tautas, kura ar muhsejo saweenota zaur sawharpiģām sūmpatīdām, wispahriģām īnterefēm un zaur weenpahrtībū abu waldbībū politīkā, kura jo deenas augtīn aug. Sīr, Franzišču slotei ir dšīka atfīnība par leelo godu, kuru Juhš wīnājī palaban parahbījūschī, un es, tā wīnas jūhtu aīštahwīs, pazeku laufu uš Juhšu Majestates wefelībū, uš Majestates Keīšareenes wefelībū un īlgu dšihwōschānu, uš Wīnas Majestates Keīšareenes Marijas Feodorownas wefelībū, uš wīšas Keīšarīkšas dšīntes wefelībū un waronīgās Kreemu slotes labklahjībū, kura wehl walar brahlīgi fatīfufēs ar muhsejo tahlajōs aīštrumōs.“ —

Uš šcho prezīdenta apfweīzīnājūmū Wīna Majestate Kreewījās Keīšars atbildejīs, tā „Kreemu tel. agent.“ sīno, šchahdeem wahrdēem: „Keīšareene un Es ar sefōschīku preeku nahzām atkal uš Franziju, draudšīģās un sabedrotās tautas wīdā, kura zaur samu Mums parahbīto sūmpatīstīko fanemšchānu Muhs tīl dšīkī kuhstīnājūse. Es ar dšihwāko apmeerīnāschānu nopreezājōs par leelīstīko seemeku ešladri un pateīzōs Jums, prezīdenta kungs, no fīrds par brīhnumīgo klātu, kuru Juhš man rahdījūschī, eebrauzot Franzijas uhdēnds. Es dšeru uš Franzišču slotes sefōschānu, kura, tā Juhš nupat ušfwehrt, ar manejo brahlīgi fatīfufēs tahlajōs aīštrumōs. Es dšeru uš Jums un wīšu Franziju.“

Tahlat jo leelīstās sūwībās notīfufšas Kompjenā, uš fureenī Keīšaru Pahris aīšbrauzīs no Dūnkertas. 6. (19.) septembrī pulkstīn 8 no rīhta, Wīnu Majestates, tā telegrašas sīno, demuškšās no Kompjenas uš manewreem netahl no Keīšaras. Pehž manewru beigšchanas Wītrījās forta kafeematā noturets brokasts, fur atkal notīfufe draudšīgu wahrdū īšmaina starp Augštajeem manewru dalībneekēm. Kreewījās Keīšara Majestate pee lāimes ušfautuma šche sefōschī eewehrojīs Franzijas faufšemes kara-spehku. Tahlat telegrašas sīno, ta pa manewru laiku Kreewījās Keīšars bījīs aīšgrahbīs par artīlerījas kuhstībū un weīklībū, ar lahdu ta nostahjūes pozīcijā. Uš Keīšara kuhgumū tīka peewehīs leelgabals no mudela N: 75, kas neīlgi tā bīja wehīs no fabrikas. Jlgaku laiku Keīšars nolaukšījās sīhtlōs pašfaldrojūmōs par leelgabala mehānīsmū. Uš Keīšara daudšajeem jautajumeem atbildeja leitenants loti sīdīri, pee tam īstrahdīdams latru sefōschīku leelgabala dahu un īhpāschī īstfaldrobams, tā tee leetojamī. Uš Keīšara kuhgumū ar leelgabalu ari šchahwa. Keīšara un Keīšareenes atpalkbrautšchāna no Keīšaras uš Kompjenu bījūšī saweenota leelīstīkeem goda parahbījūmeem. Wīfur bījūschī īzjelstī karogī. Laudīs faufšchī: „urrā, lai dšihwo Keīšars! lai dšihwo Keīšareene! lai dšihwo Kreewīja!“ Kompjenā pehž tam notīfufī sponchā teatra īstrahde un gala-dīneja, furā starp dalībneekēm īšmainītī draudšīgi wahrdī. 8. septembrī bījūschī sponchī manewri Bētenā.

No Seemel-Amerikas Sabedrotām Wālkīm. 6. (19.) septembrī Kantonā, Dšehšas wāhstī, notīfufe wīnīgā nelatīka prezīdenta Mat-Kīnleja apglabāschāna. Pehž īšfas behrū deewalpošchanas mahjās, lihšī nowēda uš metodīstū bāfīnīju, furā Mat-Kīnlejs gahja pee deewgalda. Sahrtam tuhlin pakaf sefoja prezīdents Kōswelts, ministri, deputāzījas un sīrnee darboni, tā ari dāschadu korporāzīju lozēkī, generakī un admīrakī.

No Deenwīdus-Afrikas kara-laula šchoreīš warām pašneegt lāimīgās wehstīs par leelakām Buhru ušwahrdām. Ja tā eet, tad pateeschām naw brīhnumš, ta nepeepīdās lōrdā Kīšchenera wahrdī un septembra mehnefī Anglu kara-spehkam wājābšēs īschahpat no Deenwīdus-Afrikas uš mahjām, tīšai, ne ar ušwahros karogēem, bet ar — šalāhpītām bīškām. Pats lōrds Kīšchenerš šcho apses sūlas sīnu, protams, atšchīkīdījīs ar leelības wīpareem, lai Anglu publikai nekertīs pahraf pee kuhšchās, pašneedš šchahbī: „Majors Hoggs ar 3 rotām jahjōschas īnfanterījas un 3 leelgabaleem īšdarīja īstlūška deenastū deenwīdōs no Ūtrechtas, fur tīla pamanītī lahđī 300 Buhri. Anglī nolahpa no sīrgeem un sīrheja uš palatnī, kas pahrwal-bīja eenaīdneela pozīzīju. Buhri, tā rahdās, bīj wīltīgi rīhlozjušchēs, jo tee peepefchī ušbrūta Hoggam no labās pušes. Sīrahbījās, ta apflehtās weetas bījīs daudš Buhru. Pehž sīhwas zīhāas Buhri dabuja wīrsroku pār Angkeem. Anglu pušk lēra 2 ofīzeeri un 14 saldati, tīla eemānotī 5 ofīzeeri un 25 saldati, faguhtītī 5 ofīzeeri un 150 saldati. — Frentschs sīno, ta Smuts, nolūhtā, īšlaustees zauri zaur Anglu lōrdonu, ušbruzīs lahdam hufaru ešladronam pee Glandsrīwezras, pee kam kītūschī 3 ofīzeeri un 20 saldati, eewānotī ešladrona lomāndēers un 30 saldati. Ešladrons aīštahwejās loti labi un padarīja eenaīdneekām leelus faudejumus. Eenaīdneeks bīj gehrbrees „fakī“ mundeerōs un zaur to waldbīnāja saldatūs.“ Apbrīhnojama šche Kīšchenera taktīka: lai mafīnatū nelahđhīgo eespaīdu par dabuto pehreenu, wīnšch tuhllit weelar sīnu klaht par Frentschā ušwahru, kura wairaf tā īschahbīgā. Anglī, kūrī arween tīl smalkī sīn Buhru faudejumus, šchoreīš newehsta par teem nelo, turpretīm tīšai par faweem. Saprotama leeta, ta Buhreem šchoreīš nefahđū faudejumū naw bījūschū. Otru pehreenu Anglī dabujūschī pee Flakfontenas, par to lōrds Kīšchenerš sīno īchahbī: „Dīwī leelgabali, kurus wēda jahjōschās īnfanterījas pawadībā, 15 jūhđses no Flakfontenas tīfa eelentī no sīprakās eenaīdneeka kara spehka nobākas un křīta eenaīdneeka rokās; 1 leitnants nonahwets. Tīla īšfūhtīta Anglu kara-spehka nobāka, kura lai dšīhtōs eenaīdneekām pakaf.“

Buhru proklamāzījas. Rā atbīldī uš lōrdā Kīšchenera neščelīgo proklamāzīju, pehž kuras wīšī Buhri, kūrī lihšf 2. septembrīm naw pademufchēs, noschaujāmī, Buhri īslaidūschī un īsplatījūschī samu proklamāzīju, furā atspogulojās Buhru deewbījīgāis gars un tīzība uš samu leetu. Proklamāzīja stan sefōschī: Zeturteena, 8. augustis, pateīzības deena. Peektdeena, 9. augustis, pašemīnāschānās. Pateīzības deena 8. augustis. 1) Par

leelām un mafām ušwahrdām pār eenaīdneeku, ko neween kara fahkumā, bet ari jaunafājā laikā ešam eeguruwōschī. 2) Par brīhīnīščko ūsturešchānu un leelīstīko īsglahbšchānu no eenaīdneela rotām ar wīna leelo pahrtīwāru. 3) Par Deewa tehwiščko pee-pālībšībū, dōdot mums deenīschās wājābšības, pahrtīku, breshes un apbrūnas. 4) Par to, ta eenaīdneekām naw īšdewees muhsu semei laupit lopus un labībū un zaur to muhs īsmehrbet. 5) Par to wareno īšurības un kuhšchības garu, ko Wīnšch, pār wīšām leetām, dahwājīs muhsu seewām un behrneem, kureem zaur kuhstībū un postu newar laupit kuhšchū: ar weenu wahrdū, par to, ta Wīnšch muhs tā tautu ūsturejīs sīnīf aīnānājā zīhnā, no kam ir redsams, ta Deems newehlās, lai mehš eetum bojā, bet prafa, lai mehš atgreeschāmees atpafaf pee Wīna un muhsu dšīhwees. Pašemōschānās, 9. augustis. Mehš grībam Deewa preekščā dot leezībū, ta lai gan no ta laifa, lamehr mehš postahwām, Wīnšch muhsu tautu wairaf-kahrtīgi atpeltījīs, mehš tatschu to ešam atstahjūschī un ziteem deeweem kalpojuškī, bet mehš neween grībam samus grehtus atfīht, lai ta nebuhtu tīfai atfīhšchānās wahrdōs, kas ir nešaukums Deema aģīs, — bet grībam ari to Kungu kuhgt, lai Wīnšch mums palīhđf muhsu grehtus atfīht un mums dōd grību grehtus atmešt, nekātotees uš sīkřīrām un lahrtām muhsu tautā — tahdus grehtus, tā ta Kunga sūwehtheenas nešwehtīschānu, sūchūpōschānu, netīzībū, wīltūs deewalpoībū, neušzībībū weenam pret otru, eerotšchū atdōschānu u. t. t. Wairaf grehtū newaram wahrdā faukt, jo to klaitis ir legions. Lai mehš tā waldbība un tā tauta pašemōschānās deenā to Kungu nopeetnī kuhšchām, lai wīnšch mums dōd spehku turpmal zaur muhsu waldbībū un līfumeem fatā laikā weenīgi rīhšotees Deewam par godu un Wīna wahrdām par samu. Parafstījūschī:

Schalcs W. Burgers, M. J. Steijns, Křīstīans Dewets, Luis Bots, J. A. Smiets.

No eekschsemēm.

No Peterburgas. Paštahdrojumš par labdarības nodokļa nemšchānu. Raha Rīgas sahtības beedriba, tā „Rīg. Tagebl.“ sīno, uš peeprāzījūmū fanemšchū no Keīšareenes Marijas eestahschū kanzlejas atbīldī, ta atklahīs preekščne-sūmōs, tautas preekščklasījūmōs un garīgās ap-sīpreechānās, ja tee neefot saweenotī ar mušīlas preekščne-sūmeem waj teatra īstrahdēm, neefot wājābšīģ eeejas fartēm ušlīst labdarības nodokli.

No Garkowas sīno par šchahdu retu gadījumu. Weetejee sūehrinātee leegufchēs peedalītees pee teefas sehdes, jo teefas ehta bījūse tīl weza, ta draudejūse latru azumīrkli šagahstees. Pehđīgi teefas sehdes pahrzeltas lahđā priwatā namā.

Widsēmē.

Widsēmēs mahzītajū sīnōde jaunā general-superintendentā turpīnājōschās fahtīmšchānas dehš, tā „Rīg. Kirchenbl.“ sīno, tīšchot safaunka no general-superintendentā meetas īpīlbītājā prahwēstā Gaethgena uš 26. septembrī Walmeera.

No Rīgas. Šchejeenes politechnīskā īnstitūtā studenteem lezīju nauda bīj famakšajama lihšf 1. septembrīm, kas lihšf tai deenai nebija famakšajūschī, tos īšflehdša no īnstituta. Šchahdu nešamakšajūschū sūdentu, tā „Přib. Kr.“ rakšā, bījīs ap 540.

— Widsēmēs Sawstarpīgās kredītbeedribas dome samā jaunā fahtahwā īšwehlejūse par samu preekščneeku sūehrinātu adwokātu Fr. Grošwaldū.

No Słokas. Sūwehtheem, 2. septembra rīhtā, šchejeene-fchus ūstrauza breesnu wehstīs, jo naktī bīja atrafīs uš pilšehtas galwenās eelas nokauts zīlwēks, kuru pašina par Kalnzēema Runtšču mahju īhpāschneeku Kleinbergī. Pateīzotees muhsu zentīgā polīzījas ūstrauga pušlīneem, drīhī ween bīja īffīnats un apzeetīnats īštāis sleplawa, kuhšch ari tuhstīn atfīnees. Wīnšch bīja ar nelatīki kopā tīzīs redsets stāzījā, fur jau bīja ūshahšees, lai K. īšmakšafot alu, bet tā la K. bīja loti fahtīgās zīlwēks, tas to nebija darījis. Sleplawa wīnam tur jau bīja draudejīs un kaut to rokā rahdījīs, to wīnšch dabujūschot, kas laifam tatschu buhs nafs bījīs. Sleplawa īstēzees, ta wīna nodoms neefot bījīs K. nogalīnat, bet wīnī pulkstīn 12 no wīlzēna nahlot fahtūschī sīrīhdeetes, pee kam wīnšch ešot loti ūšbudīnājees un K. pašītīs wīnu gar semī; tad gan ar nafī kuhšchīs, bet nedomājīs, ta pee tam buhtu rīhllī pahrdūhīs. Sleplawa, tā „Wahrdōs“ sīno, ir Kalnzēema eedfīhnotājš Lūkā.

Kurfēmē.

Kurfēmēs gubernas muishneezības maršchals, īštīens walstspadomneeks hofmeīsters grahfs Kenyerlīngs atwālīnats uš dīwī mehnešchēm uš ahrjemēm.

Kurfēmēs gubernas aģīzēs waldēs pahrwaldneeks, īštīens walstspadomneeks Mafsimōws, sīmībās dehš, uš pašchā kuhgumū, atlaīstīs no amata, klaitot no 3. septembra šch. g., tā „Kurf. Sub. Awīse“ sīno.

No Leepajas. Wehlešchānu leetā. Leepajas pilšehtas walde nupat 4. septembrī īšludīnājūse wehlešchānas līstī, fur atrodās pawīšam 1166 wehlehtājī, no kureem wairaf par puštī ir Latweečchī ween. Domehr, zīl ahrtrūmā pašpehđām eekstītees, dāschū labu nanneeku wahrdus neredsejām līstē. Dapehž katra apšwīgā nama īhpāschneeka peenahkums nu ir, aīseet pilšehtas walde (wahstīstī) un tur eekstītees wehlešchānas līstē — waj ari par 20 kap. nopīrktees wīšu līstī un tad wehl pamatīgāfī zaurī kuhlot —, waj wīna wahrdōs stahw tur eekščā. Ja samu wahrdū lahđs neatrod tur eekščā un apfīnds, ta wīnam ir teefība wehlet (wehlešchānas teefība peekřīht lateam nanneekām, kas malfā ne mafaf tā 8 rbl. pilšehtas nodokli), tad lihšf 18. septembrīm laīš wehl, zelt ar rāšū pilšehtas walde eerunu dehš neušnemšchānas; ja pilšehtas walde atbīld,

la eeruna atstahja neewehrota, tad 7 deenu laika peh3 tam jaefneeds par to fuh3fiba gubernatora lungam. Dispat tee, kuru eerunas buhs no pilsehtas waldees eewehrotas, ka ari tee, kuru fuh3fiba gubernatora lungs buhs atrabis par dibinatam, tiks usnenti papildu listes, kas tiks isdotas apmehram mehnesi mehlat, un tee tad ari buhs wehl pilnteesigi wehletaji un waris ka tahbi nemt pee wehleschanam dalibu. Bet, protams, ari papildu listes waris tapt itai tee namu ihpafchneeki usnenti, kas samafajuschi famus (pawafari maffajamos) pilsehtas nobokkus. Tadehl ja lahds nebuhtu wehl tos samafajis, lai pafstehdas to darit wiswehlatais lih3s 18. septembrim, jo kas lih3s tai deenai nebuhts to padarijis, ta wahrs neitis wairs papildu listes usnenti un tahds tad ari newaris nelahda sim pee wehleschanam peedalties, kaut winsch ari wehlafi famus nobokkus samafatu, jo likum flaidri un gaischi noteikts, ka peedalties pee wehleschanam brihw weenigi teem, kuru wahrdi atrodas listes — ihstajas, waj papildu —, bet zitam neweenam. Tadehl tee namneki, kuri domd, ka wineem esot laika preefch nobokku samafaschanas wehl wifs oktrobra mehnesis (jo wehleschanas notiks itai 4. dejembr), leeliski maldas. Ta tad lai fairs ar maffaschanu pafafpalitufchais eewehro 18. septembri ka peh3 bejo maffaschanas deenu.

No Keepajas. Diwi leelas eelaufchanas sahdbibas. Nakti no 2. uf 3. septembri, ka „Lib. Btg“ simo, isdarita eelaufchanas sahdbiba Blankenburga apawu magafina, Bontza namd, Graudu eela. Celausejees, zil preefchams, bijufchi trihs, un tee eetilufchi magafina no sehtas pufes, pa logu, kurfch bijis aifflehts ar pahris jollu beesu steeni. Wispirms tee issahgejuschi sehgi 10 kwadratjollu leelu zaurumu, tad isspeebufchi loga ruhri un atfkrufwejuschi logu no eefchpufes. Pee eelaufchanas ruhts fagraifijufe saglim rofu, jo loga rahmis pirmdeen stipri bijis apraipits afinim. Nofagtas prezes wehrtu uf 8—900 rublu. Ari hods lasi sagli islausufchi un isnehmufchi no tureenew wifu naudu, ap 10 rublu. Ka lasitaji atzerejees, pagahjuschi gada 2. nowembri ari fchi pate magafina tita apfagta par apm. 700 rublu. Loreif polizejai isfwasd fahert mainigos saglus un tee tagad sehfeh zeetumd. Schoreif wifa pafahmellefchana peh3 sagleem palitufe bef setmem. Pirms lahdam 3 nedelam jau attal 3 wihri bij mehginajufchi eelaufstees magafina, bet tikufchi aifbeedeti no gorodowoja Bihruta. Domd, ka tee bijufchi tee pahchi.

Utra eelaufchanas sahdbiba isdarita nakti no 1. uf 2. septembri Latweefchu eela J. L. drehbju magafina. Saehe nofagto ufwalku wehrtiba neefdas pee 100 rubleem. Ari fche eelaufsejees naw wehl faherti.

Nakti no 4. uf 5. septembri, Keepajas nomale, deenwidus lahpa isdarita fchauptmiga fleykawiba: nokauta lahda 60 gabus weza wezite, Schmiedberg, kura weena apdshwojufe famu nameli. Nofeebneeks eelihbis pa mafu lobfinu preefch namd — wehl flaidri redsamus uf darwotas feenas fihmes, kuras tur aifstahjuschi wina baso lahju pirsi, — un no tureenew eegahjis istaba. Nihda wezite atrasta uf greihdas gutot, bet pirmos duhreenus wina fahemufe jau gultd, jo ta stipri notraipita afinim. Uf wezites meefam atrasti pawifam 15 duhreeni. Wifas istabas leetas atrastias leelald nelahrtiba, laitam negehli mellejis peh3 naudas. Waj un zil winsch tas atrabis — naw finams. Ka „B. B.“ simo, pafahmellefchana usfahkta.

Keepajas Zgauni, ka „Lib. Vol. und Handbl.“ simo, eefneegufchi Kurfemes generalfuperintendentam, kad tas pallaban bijis Keepaja uf Kurfemes mahjitaju simodi, luhgumu Kurfemes konffiftorijai, lai mahjitaju faure eezelot par Zgaunu mahjitaju Keepaja.

Keepajas-Aifpufes dselzefsch augufta mehnesi eenehmis, nepeefaitot krona nobokkus, 9817 rublus 26 tap.

No Dobeles. Schinis deenas, ka „Mischl. Westn.“ simo, fche notizis druhws atgadijums ar bef usfraudfiba pamefta behrnu. Behrns weegahjis pee kurofchds krahfns, kur tam drehbites aifdegufchds. Gan 11 gabus weza mahfina, kas bijufe laht, mehginajufe uguni nobsehft, bet newarejufe. Kamehr mahte no afros eesteigufes, behrns bijis pilnigi apbedfis. Mahte uguni dsehhdama ari apbedfinajufes. Behrns leelas motas nomiris. Apdegufe mahte no weteja mahjitaja nowesta uf Zelgawas pilsehtas fimnizu.

No Zukuma. Par jau simoto usbrukumu aif romantifkeem eemefkeem „Mischl. Westn.“ wehl pafahkta, ka usbruzes Rigas maspiflonis S., telegrafifts, un noschautd Limbafchu pilfone Marija P. Pats sewi S. neefot nahwigi eewainojis. Notikuma eemefis mihlektiba. S. jau sen bijis pafihstams ar P. jdbfi un to loti mihlojis. Kahba wehl neiffahdrota eemefla behl ta preefch mehnescha eestahjusds Zukuma a t l a h t d namd. Kad S. to dabujis simat, winsch tuhpal nobrauzis uf Zukumu, fatizees tur ar P. un nomajis to nemi pee sewis, preefch fam nomafajis ari winas parahbus. Bet aifwafaricht P. jdbfe gribejufe no S. isbehgt, aiflaihotees ar dselzela brauzeenu uf Keepaju. S. to kaut ka dabujis simat, uswaltejis to zela, netahl no stajijas, un kad fuhrmana rati tuwojuschees, tad eelehjis tajds pee P. jdbfes. Bet pehdeja lehtufe lauta — gribejufe behgt — te S. uf wina diwi reises isschahmis, to nahwigi eewainodams galwa.

No Gulbenes (Kaldabrunas draudse). Skolotaja wehleschana. Treshdeen 22. augufta Prodes pagafita namd bij skolotaja wehleschana preefch Gulbenes pagafita skolas, jo bijufchais skolotajs N. Grafberg fungs, kurfch fchejeenes skola par skolotaju 17 gabus notalpojis, aifgahja uf Peterburgu. Alga nahfamajam skolotajam bij nolemta uf 40—100 rublu flaidra naudd un 40 puhrweetdm semes, bet mineta deend neweens kandidats nebij atnahjis, tadehl jaunm wehleschanu nolika uf 3. oktobri. Algu ari paugstinajaja, proti uf 100—120 rublu flaidra naudd ar semi.

No Bauskas. Jf beedribu dshwes. Swehtdeen, 16. septembri fch. g. Jaun-Swirlaufas dseebafchanas beedriba farihfo fchejeenes jaunad kluba sahle teatra israhbi, kurai israufdita A. Kneifela dseebafchanas luga „Musitanta dseefmas“. Schi jau buhs otra teatra israhbe, kuru schogad pee mums farihfo ahreneeki (pirmo farihfoja Rundales Dseebafchanas beedriba), kamehr muhu pahchu beedribas nelufina ne pifstina — tas meerigi fnaufch! Bet waj tas jau pateji til meerigas? — Ne! Dschs labs no wina preefchgald stahwofcheem wihreem strahda jo naigi, bet to daris ir agitazija pret zitu beedribu isrihtojumeem Bauska. „Kadehl tad preefch zitem seebot fas wus grafchus, kur mums tatfchu pahfcheem ir fawas beedribas!“ — ir fcho fungu pamata teifums, bet wahrdi ar darbeem jau pa laitam grehti faweenojami. Protams, netruhtfi jau ari wihru, kuri patefcham gribetu kaut ko darit, bet teem wehl trufst pahrmara. — Jo eewehrojams ir fahks, ka lahda no fchim beedribam daschi preefchneezibas lozekli reis usstahjas pret jaunm beedru eestahjanos... Ja, ja, war kahreif isjeltees zits wehfeh un tas dascham labam war fhuht nepatihfams! — A. K.

No Kuldigas. Par bankrotejuscho Kuldigas krahju un aifdewu lasi „Lib. Vol. und Handl.“ pasneeds garalu ralfiu un kura uf tizamu dokumentu pamata pafahkta tihri brehzo-fchds lectas par kafes darifchanu wefchanu. — Kaut gan finansfchu ministrijas rewidenti nonahkufchi lasi sehdes deend, tomehr rewifijas isdarifchana bijufe apgruhtinata, tadehl ka fwawigakds grahamatas un dokumenti bijufchi aifflehtgi un aiflehga atradufes pee direktora A., kas atrabees Rigd. Kad direktori bija kopd, tee isflaidroja, ka no 1894. g. wairs naw noturata neweena generalfapulze (!) un no ta laika direktors A. wedis wifas darifchanas uf fawu galwu, direktors B. naw ne par ko ruhpejees un treschais direktors B. ispidbijis itai direktora A. pawehles. Sghis no sewis ari fastahbijis un eesuhitjis finansfchu ministrijai itgadus finas par kafes stahwofli. Grahmatas usrahdija leelald nelahrtibas. Dokumenti, welfeki un obligazijas famehtati jutu jutdm, ta ka peh3 tagadeja grahamatu fahfahwa nemas naw isfinams, kuri dokumenti fader kopd. Preefch obligazijdm wajafsigo hipotetu israhfu un polifu nemas naw, ta ka naw isfinams, waj obligazijas neet pahri 3/4 no eekhlato imobiliju apdroschinaschanas wehrtibas. Direktors A. isflaidroja, ka no wairaldam obligazijdm neefot peedfenama nelahda naudd, kamehr no zitdm itai 30—40%. Leelald daka aifdewumu isdota nebeedreem, kureem nemas nedrihtfjeja aifdot. Weedreem isdoti itai 19 aifdewumi 14,563 rbl. wehrtiba, kamehr nebeedreem — 142 aifdewumi 126,229 rbl. wehrtiba, t. i. 89% no wifas aifdewumu summas! Un te lai beedri ar wifu famu mantu galwo solidarifti par lasi! Uf obligazijdm aifdots no kafes 96,417 r., no kuras summas, peh3 direktora A. isfeikuma, daudj ja marot eeahkft itai 69,596 rbl., ta ka no fcha aifdewuma wismas 26,821 rbl. eet pasufchana. Pret galwojumeem aifdots 43,363 rbl. 63 tap., bet fchi summa, kaut gan direktors A. no 1874. gada, ta tad no kafes dibinafchanas laika ka direktors peedaltiees pee kafes weikalu wafifchanas, ka ari jau kopfch gadeem ir pilsehtas galwa un bahrinu teefas preefchfehdejtis un — ta stam protoloda rafhits — ta tad wajafsetu gan famus kaudis pahft, ja, fchi summa isdota pilnigi mafkot nefpehjidam perfondm, kuru galwineeki, peh3 direktijas apgalwojuma, esot wehl nefpehjidati, ta ka wareschot peedfist wisleelatais 26,073 rbl. 42 tap. Welfeki wif nepeetefeti, ta ka tee pahrmehrtufchjes par weenfahrfchdm parahdu fihmem. Kas uf nogulbijumeem fihmejas, tad no teem, fahlot no mafseem eemafhajumeem, 3 rubleem, un beidfot pee 1000 rbl., fanahjis 55,144 rbl. 90 tap., pa leelakai dakai no mafseem kaurineem, kureem tagad faudejums jo fahpigi fajuhtams. Pat bahrinu naudd, ka ari lahds behrnu flolas kapitalas atrondas fchaj summa.

No Bifkeem. Brandwihna lahfts. Jau wairat reises lasfts laikrafids par fchejeenes brandwihna pahrdotawas flitto eefpaidu weeteja fahfihwe. Teel fagahmita swehtdeena un pawairotas netikumibus un peedausigas leetas. Ta nule lahda swehtdeend lahds fchejeenes pagafita amata wihrs ar faweeem puifcheem aifbrauzis uf „fihwa bodi“ reibinatajds sahles piert un dsert. Bet atradiufchi bodi zeeti. Itai turpat tee fastapufchi labu baru eesilufchu plihitaju un lahdu jaunm sehnu — dfernamu mahzekli — ar puftopu kabata. Tee nu, buhdami isflahpufchi peh3 fihwa, mehginajufchi no jaunad sehna eeguhf blafchi pirnal ar labu, wehlat ar laumu, bet blafchles ihpafchneefam nahfufchi ziti pahghd ar fahrigeem brandwihna weeta dabujufchi kulatus un filas peeminas fihmes. Aif erastibdm un atreebtibas tee wehlat to pahchu sehnu, panahkufchi wina zela, fchauptmigi fadaufijufchi, tam ar afmini pahfifidami galwu, un tad to afinginu pahrwiltufchi uf mahjam — dfernamdm. Pee eewainotd tuhpal pahrmehs ahrtis un par weebigo notikumumu polizijas fastahditis protolods. Leeta nodota peenahziga weeta. Pawifam nepatihfami, ka ari pagafita amata wihrs bijis flahft. B. — s.

No Zelgawas. Deewkalpofchanas Sw. Annas bafniza no 11. lih3s 18. septembrim. Swehtdeen 16. septembri: 1) Laufu draudse deewkalp. pulfti. 1/210 no rihja; fpred. mahz. pal. G. Tempels. 2) Pilsehtas draudse deewgaldn. pulfti. 1/28 no rihja; deewkalp. pulfti. 2 weh3 pusb.; fpred. mahz. J. Reinharde. — Laufu draudse uffaulti: Johans Friedrichs Osolinfch ar Luifi Redlich; Johans Teodors Feldmans ar Ahli Annu Udinski; Teodors Matufchewigs ar Lisetti Paulini Jaeger; Anfs Steinbergs ar Emiliju Birkman; Arturs Steins ar Lihfi Butreneel alias Kanter; Jahnis Drechlers ar Lawifi Lisenberg; Ignatis Dofchillins ar Lihfi Holstein; mirufchi: Otto

Breebis, 63 g. w.; Dore Weifman, 61 g. w.; Janis Schluha, 36 1/2 g. w.; Jahnis Baris, 11 m. w.; Lina Jaunsem, 6 g. 3 m. w.; Jahnis Regurkis, 16 g. w. — Pilsehtas draudse uffaulti: Kristaps Jakobfons ar Karolini Juliju Rose; Kristaps Strafbinsch ar Dori Grube; Teodors Matufchewigs ar Lisetti Paulini Jaeger; Andfchus Keepinsch ar Dori Luifi Radfin; Johans Gottfrieds Steinwenders ar Katrini Paulini Zumer; mirufchi: Anna Gesowius, 42 g. w.; Marija Seeburg, 4 n. w.; Made Spuris, 76 g. w.; Frihs Doweilo, 5 n. w.; Dora Dreiman, dfin. Weifman 54 g. w. —

Dahwanu eeahjis preefch jaunads bafnizas no deewgaldneeteem 11 rbl. 70 tap., no Anfa Majapfche Iga Apfchjeem 10 rbl. Teatra israhde notiks „Kruschoka“ telpas festdeen 15. sept. par peemimu Zara Afchwabinataja Aleksandra I. 100 gabus atpafal notikufchaj kroneshanai. Israhdis Gogola 3 sehleenu lugu: „Preziba“.

Zelgawas Latweefchu beedriba swehtdeen 9. septembri notureja ahrfahrtigu generalfapulzi, kura, ka otrreif fafakultd, bij pilnteesiga. (Bij eeradufchees ap 40 beedru.) Sapulzi wafija beedribas preefchneeks agronomis J. Biffe-neeka fgs. Wispirms fapulzei nahjds isschfirt jautajumu par eelas wilfchjanu zaur beedribas gruntsgabalu. No nama ihpafchneeka Kr. bij perfonigi peeprafits pee pahris beedribas amata wihreem, lai beedriba dotu peenahzigu gruntsgabalu un winsch, Kr., tad ufstaitu eelas dambi; no otras pufes pafkaidroja, ka Kr. runajis par gruntsgabala pifchjanu. Bai panahktu flaidribu, fapulze nolehma pafinot Kr. Igam, lai tas eefneeds beedribai ralfiu un tuwafi pafkaidro, ar fahdeem nofajzumeem winsch griid dabut wafadfigo gruntsgabalu. Otrs jautojums bij par beedribas nama buhwi. Jau ilgafu laiku beedribai bij nobomd, piert pilsehtas widuzi finamu namu un gruntsgabalu. Tagad abmofats Paulula fgs, kurfch bij eezelts nama pifchchanas lomiteja, simoja, ka nobomato namu, deemfdehl, no beedribas neatfarigu eemeflu dehl, naw eefpehjam eeguht par ihpafchjumu. Ta ka ari zitur nebij isdeweis isfraudfit beedribas noluhkeem noderigu ihpafchjumu, tad nolehma, tuhltit energifti stahtees pee fauna beedribas nama buhwes uf beedribas gruntsgabala pee Lilienfelda eelas. Nofpreeda atkaut runas wihreem, nofagit eepreefchejeem ihmellefchanas un buhwes aprehkinu darbeem wajafsigo krebite un fchos darbus wifada simd isdarit diwi mehneschu laika. Tashlat, lai nahktu flaidriba par nama buhwei jau fahfihmeteem lih3dsfelkeem, tad eewahft isdalitas grahamatinas un pafkaidrot fihmetajeem, ka fihmetds summas tiks isfletotas nama buhwei uf beedribas gruntsgabala, lai weens otrs no fihmetajeem nealotos, domadams, ka pilsehtas widuzi nams tiks zelts, ta tas pirmoreif bij padomats.

Rodfehfts ugungrehts. Nakti uf 1. septembri Swehtes eela J. G. namd zaur neufmanibu isghlads ugungrehts, kas tita drihs sumd pamanits un ar mineta nama eemihneeku pahfihfibu apdsehfts. Stahdes notizis par apmehrom 25 rubleem. (M. Z.)

Sahdbibas. Nakti no 29. uf 30. auguftu Schmitenes pagafita Dr. mahju faimneekam no stalla, kas ar pafakaititu aiflehgu atmuhtets, issagti bullis un gows, wehrtiba lih3s 100 rubleem. Daschi mahju eemihneeki sahdbibu bij pee laika pamaniufchi un par to pafinojuschi faimneekam, kas ar famu puifi pa pehdam demufchees uf Zelgawas pufi; bet sagti bij nogreefufchees pa lahdu fahnu zelu uf zitu puifi un ta tad fehreji bijufchi ahtral fahneegufchi Zelgawu neta manige sagli. Bet faimneekam bij eefchahwees prahtd, faglus fagaidit pee Annas wahriteem, kas ari patefcham notizis. Sagli pamaniufchi, ka tos preefchd jau gaida fehreji, fahfufchi behgt pa pfamad atpafal, aifstahdami lopus turpat zela maifd. Bet fehrejeem laimejees faglus nokert un apzeinat. Tee esot pee ta pahcha pagafita peeraftitee tehws ar deflu, kas dshwojot Rigd un fawgozees par Gr. — Nakti no 3. uf 4. septembri Rangifcher eela S. nama sehda uf stalla, kas tizis ar pafakaititu aiflehgu atmuhtets, issagts lahdam eebrauzejam firgs, wehrtiba lih3s 20 rubleem. Pee tam ari tikufchi mahrti ar pafakaititu aiflehgu aiflehgti un atfal aifflehtgi un firgs aifshahs flufitim projam. Aifdomas, ka sahdbibu isdaritis, krihtot uf lahdu pafinu, kas tizis nemis ihmellefchana.

Ziflits behrns. Peeltdeen 7. septembri ap pulftien 1/210 wafara Palejas eela B. nama toridord nama apfojes atrada drahdns eestitu un uf spilwena usgulditu behrnu, fceemefchu fahrtas, apmehram 3 nedelas wezu. Behrns ita aifgahdats uf polizeju, kur tita usnenti protolods un peh3 tam to nonefa uf flinnizis behrnu audfinafchanas eestahdi. Tam bija peeltika flahf fihmitie, kur bija ufshmeis itai wina wegums. Peh3 nefchegligds mahtes teel nopeetni mekets pafal.

Wisjaunafas finas. Kreemu telegm. agentura. Parisi, 21. (8.) septembri. Atwadidamees no ministru preefchneela Waldela-Ruffo, kreemijas Keifars wina luhdja peenent isdalifchanai fchahdas summas: 100,000 franku armijai Parisi, 15,000 franku armijai Dunlerka, 15,000 franku truhfumeetejeem Kompjend, 15,000 franku truhfumeetejeem Reimsa un 5000 franku nelaimd kritufcheem pee efplofijas Rupa pee Turas. Reimsa, 21. (8.) septembri. 21. (8.) septembri Wina Mafjeftates Kreemijas Keifars un Keifareene ap pulftien 4 no Frenod stajijas aifbrauja uf Panji pee Mafel-ufes. Atwadifchana notika loti fihniga lahtra. — Keifarifkais brauzeens nonahf pulftien 9 un 15 minutes eefch Ponji un noet pulftien 9 un 35 minutes par Melni uf Mihli. Pee robeschdm brauzeens nepeeturds. Hamburga, 23. (10.) septembri. Kreemijas Keifara Pahris fche atbrauja pulftien 3 un 30 minutes, loi peh3 nedaudsdm minutem brauktu tahlat uf Mihli. — Grafhs Lambsdorffs atstahja Keifarifko brauzeeu, lai dotos tahlat uf Berlin, no tureenew tas aifbrauja uf Peterburgu. Pulftien 6 un 15 minutes Keifara Pahris peebrauja Mihli, kur Wina apfweizinaja Wisangtee Behrni un prinzis un prinzeje Heinrichs un ziti.

Izdewejs un redaktors: Dr. A. Bienenstein. Redaktors: J. Weifsmann. Доводжено цензурой. Печата, 10-го сентября 1901 г. Друкалс pee J. F. Steffenagena un depla Zelgawa.

Geturdeen, 20. septembri 1901 g. wajaža wifem, tur- reem Kalnacema pagasta...

Tagad dšihwoju Esara eelā № 7 (Dobeles eelās studr).

Dr. Strautsels.

Dšihwoju tagad Palejas eelā № 18.

Dakters G. Dinters.

Veceņu flimneekus no pulksten 1/2 10-1 preečšpud.

Dr. P. Kalniņš, Jelgavā, Veelajā eelā № 21.

Ējmu tagad ahdu, pūhšhlu un weneristās flimibās rima-

Tehrpatas eelā № 7.

Ēeja no Dširnaw eelās. Runas kundas no pulksten 10-1 no no 4-5, otrdeenas...

Dr. Krautis.

Dr. A. Stuja

runojams eelšhigās, feniščki mahgās un formu flimibās...

Zaur šho teel wšajināti wif parahdu prašijai no Kuldiģas...

Swētrinater adwokat: Barons Wilhelm Ungern-Sternberg, Hugo Goebel.

Mahzibu šhinitu šimeščana, peegreeščana un damu garderobu...

Jelgawas Palihdšibas Beedrtba isrihtos 15. septembri 1901. g.

Zehra sahle: Pufu balli

Sahkums pulksten 9 wakarā, beigās pulksten 4 no rihta.

Syehlēs J. Waldmana šga orkestris.

Ēejas zena (cereh. labd. nob.): beedreem un winu dahmam a 40 l.

Preeščhneežiba.

Uhtreupe Jelgawā, Veelajā eelā, 10. septembri 1901. g.

Musika. Karl Oberg, Rigā, Behwern eelā № 12. Sabalāis un lehtakāis awotš preečš dāščadeem muš-

J. Kronberg, Rigā. „Baltica“ welošpedu „Baltica“ šhujmaščinas darbnija u. noliktawa.

Buhwmaterialu un buhwes apkalumus. J. S. Parūģina manteneeki.

Oškara Sades maščinu fabrika un dšells leetawa. Jelgavā, Viltensfelda eelā № 27.

Ar Wina ešelēņes Kuršemes gubernatora lūnga atwehli atwehrtā Jelgavā, Veelajā eelā № 1.

Diwas muisčas eebrauščhānas weetu. Zaur šho pašinoju zeen. lauzi- neekem, ša ējmu atwehriš fenako.

Jelgavā. Veelajā eelā № 12. D. Muschkap's, pēdāhwa wifus šawa aroda darbnš un tura leelu leģeri gatawu...

Finantschu ministrija. Ar Wisaugstati 25. janwari 1900 g. apššpirinatu Ministru ko-

Zaunatwehrtāis behrnu garde- robu weikāš. Jelgavā, Veelajā eelā Nr. 36.

Jelgaw. „Kruščhola“ jahle. Seščdeem (ne wis swēhtdeem) 15. sept. swēhtu israhde par...

Itin jaunās kroma Skotu filkes. Zaur šho pašinoju zeen. lauzi- neekem, ša ējmu atwehriš fenako.

Amerikas galas kapa- jamas maščinas, kahpoštu greeščha- mas maščinas.

Ed. Udam & beedr. 1. špezial-magašina mahjas un šehka eerih- kojumeem.

Pirmās sortes faufo raugu. pahrdbod leelumā un mašumā.

Balihga školotājs preešč lauru školās wajažšh. Beetiščhānos ar nošajumeem...

Uhtreupe. 20. septembri f. g. pec Swēht- šes meščharga pahrdbod wairakšoli...

Zabus kaskus pahrdbod Veel. Šafbarbšs, blakam Wai. Šafbarbu mahjam.

Wosenthal, Rigā, 13 Greščhneču eelā 13. pēdāhwa no šawa leela trošhuma: Wosē-

Greenwaldes Labd. Beedriba šarihtos swēhtdeem, 30. septem- bri 1901. gadā.

Planjas swēhtkus ar teatri un balli. Ušwēdis Ru- dolfa Blaumana jaunato lugu „Ro- falenas pubeles“.

Menascherija un Skotijas zirks no W. Salomona, uš turgus wlatšha.

Wiedu zenas: 1. weetā 50 kap., 2. weetā 40 kap., galerija 20 kap.

Bankawa špreditu grahmata. Wešeta glihā wāhš ar futralli.

Bišču grahmata, jeb ihša pamahžšhāna, ša bites Kuršemē un Widiemē jakopi.